

KURJER WARSZAWSKI

D. 3. Marca. — Rok 1837.
Piątek.

N° 60.

Intro, Ś. Kazimierz.

Nabożeństwo czterdziesto godzinne rozpoczyna się jutro w Kościele XX. *Augustjanów*.
— *Kommissja Rządowa Spraw Wewnętrznych*: Duch: i *Ośw. Publicznego*. Podać do powszechnej wiadomości, iż Referendarz Stanu *Grajner* Radzca Najwyższej Izby Obrachunkowej, powołanym został z polecenia Wyższej Władzy, do pełnienia obowiązków Prezydenta Miasta Warszawy, i takowe w dniu 8/20 Lutego r. b. objął. Dyrektor Główny Prezyd: (podp.) *E. Gołowin*. Dyrektor wydz: Radzca Stanu *Badeni*. Dyrektor kancel: Refer: Stanu *Deszert*.
— Trybunał handlowy woje: Mazow: dnia 21 z. m. oznaczył czas zd. 2 Stycz: r. b. upadłości nad majątkiem Fryderyka Ferdynanda *Szulca* (*Schultz*), i *Bernharda Dreus* Kupców, handel wia i korzeni prowadzących. Opieczetowanie wszelkiego majątku tychże postanowił, i w tym celu Podędką pow: i miasta Warszawy wydz: 2go delegował. Kommissarzem tej upadłości *Jana Bernharda*, a Kuratorami: *Sewerina* Kupca i *Kazi: Wilhelma* Patrona, mianował.
— W dniu 5 Grudnia r. z. 1836 wniesione zostały przez *W. Czaki* Budowniczego na rzecz Instytutu moralnie zaniedbanych dzieci: Od *W. Staskiego* Obywatela w gotowiznie zł. 30; *PP. Kwiatkowskiego* majstra profe: zduńskiej zł. 30; *Karo: Mertonsa* majstra ciesiels: zł. 50; *Jgn: Stawnickiego* zł. 20; *Stefa: Kozłowskiego* zł. 20; od *Wgo Senenwalda* lakiernika zł. 20; od 20 exemplarzy *Xiędza Piaseckiego* zł. 20, i 20 exemplarzy mowy; oraz od *Staro: Lewka Hufnagel* przekaz do odebrania kwoty zł. 144 gr. na rzecz tegoż Instytutu, należące się onemuż za reparacją dachu w domu głównym Instytutu domu *Przytułku* i *Pracy* uskutecznią. — *Onegdaj* w *Biurze Informa:* złożono dla niefortunnej *Wdowy*, od *Bezimiennnej* osoby, złp. 15. — Z powodu zamierzonej w r. b. w *Resursie* ku-

pieckiej *Loterji fantowej* na dochód *Zupy Rumfordzkiej*, *Komitet* tejże *Resursy* zaprasza wszystkich jej *Członków*, równie iak ich *Rodziny*, aby ofiarować się mogące przez nich *fanty*, lub na ręce jednej z *Dam* uproszonych do zbierania *fantów*, lub też na ręce *Marszałka Resursy* przed dniem 15tym b. m. składać raczyli. — *Marzec* tegoroczny rozpoczął się słotą. *Duneczewski* niegdyś w swym kalendarzu dowodził, że gdy *Wielkanoc* przypada w końcu *Marca*, a tenże miesiąc z początku iest niepogodny, *Święta* będą iasniejące pogodą wiosenną. — (*Ar. nad.*) Będąc *Lubownikiem* muzyki fortepjanu, wszystko mnie interesuje cokolwiek słyszę mówiących o rzeczonym instrumencie, i tak, niedawno sprowadzony *Fortepjan* z *Paryża* stał się w *Warszawie* przedmiotem rozmów w sferze muzycznej, a szczególniej ze względu jego mechanizmu żelaznego; wiele osób utrzymuje iż przez to nowe urządzenie, znaczne otrzymano korzyści w poprawie struktury fortepjanowej, lecz słyszałem także, lubo nie wiele osób, które są przeciwnego zdania. Co do mnie, idąc za własnym natchnieniem, nie mogę inaczej iak do pierwszych głosów należeć, co wynika z rzeczy bardzo naturalnej, a ta iest, iż moje przekonanie mi mówi, że sztyft na którym się struna zakłada, osadzony w żelazie mocniej siedzi, aniżeli sztyft w drzewie osadzony, który się ciągle w drzewo wgniatając, za wyprężeniem struny poddaie, a więc z tego przyznać musi każdy, że iesli przez to żelazo nie ma poprawy w głosie, to osiągnięto poprawę w ustaleniu stroju, a mianowicie tonów wiolinowych i aplikatury, które zazwyczaj w każdym fortepjanie, czasem pół tonu niżej od basu się opuszczają. Powtórę: budowany fortepjan z tą żelazną konstrukcją, wytrzyma grubsze nawiązanie strun, przezco zapobiega się ich pękaniu, nawet przy

nadzwyczaj silnem użyciu klawiatury, co przy zwyczajnych fortepjanach, przy najskrupulatniejszym wymiarze strun, czasem temu zapobiedz nie można. (*P. Max tutej zy Fabrykant a pierwszy naśladowca paryskiej konstrukcji, bliższe w tym przedmiocie dać objaśnienie*). W końcu wypadła mi powinowazać i pochwalić gorliwość P. Max w poprawianiu fortepjanów, życząc mu wytrwania w jego przedsięwzięciu, zarazem życząc i wszystkim PP. Fabrykantom, aby się niczem nie dali zrazić w poprawieniu swoich fabrykatów, naśladowując wszystko co jest dobre, a tym samym przyłożyli się do wzrostu przemysłu krajowego. *P. Xawer G....* — Wczoraj w wielkim Teatrze zadwołona Publiczność z całego widowiska, po komedji *Kobiety* przywołała JPanią *Halpert*, a po balecie *Rybołowcy* wszystkich Tancerzy, zaś oddzielnie JPannę *Gwozdeckę*. — Lubownicy muzyki w *Krakowie* oczekują na JPannę *Karl*, mającą w przejeździe z Warszawy do Wiednia, dać Koncert w sali *Knocá*.

Francja. — Generał *Damremon* uda się do Algieru w pierwszych dniach b. m. Głoszą, że tylko namiestnik czas obejmie zarząd w *Afryce*; albowiem kto inny mianowany został następcą Marszałka *Klozela*. — Generał *Bizo* który wrócił do Paryża, ma przyjąć dowództwo pod Generałem *Damremon*, a mianowicie dla zaopatrzenia żywnością miasta *Tremesen*. — Nauczcie u Pana *Djupe* spodziewają się Marszałka *Klozela*. — Chociaż ostatnia wyprawa do *Konstantyny* była nieszcześliwą, jednak zaciąga się wielu ochotników chcących należeć do następnej. — Kilkunastu wojskowych ukazało się teraz w Paryżu ozdobionych krzyżem Legji honor: za odznaczenie się w tejże wyprawie. — W czasie okropnej eksplozji prochu w *Bonie*, po kilku wojskowych nie zostało ani śladu!

Turecja. — Niedawno Sułtan miał zapewnić w meczecie *Zoffi*, o zaprowadzeniu w całym państwie ostrej kwarantanny. Zmarły na zarazę *Hassan* Redaktor ottomańskiego *Monito-*

ra, przed śmiercią był do tego nakłonit Sułtana. Nieiaki *Brown* Amerykanin, miał oświadczyć iż zdoła oczyścić wszelkie domy zarazą dotknięte; nie jest on lekarzem, ani też chemikiem, i tylko używa środków zdawna znanych jako zaradczych na choroby epidemiczne. *Seraskier* *Hatib* *Basza* ofiarował mu złp. 200,000 nagrody, gdy ten sposób okaże się skutecznym. — Powszechnie mówią o zachorowaniu Wice Króla *Egiptu*, którego podeszły wiek niekaże nawet oczekiwać zupełnego wyzdrowienia. Mimo to, ten *Basza* niezmordowanym jest w pracy. *Ibrahim* ma wkrótce przybyć do *Kairu*, dla odwiedzenia swego ojca i osobistego otrzymania nowych instrukcji codo działań w *Syrji*.

Hiszpanja. — Pułkownik *del Wal*, który był wysłany do *Pampeluny* dla skłonienia Pułkownika *Konrad* do pozostania w dowództwie, osiągnął celu swojej missji. — Na granicy wszystko zostaje w dawnym stanie, i tylko się spodziewają bliższego rozpoczęcia kroków zaczepnych. — Potwierdza się, iż armaty Generała *Ewansa* przybyły do *Behobji*. — Generał *Espártero* zostający nie w dobrem zdrowiu, ma swoje dowództwo na nieiaki czas poruczyć Jenerałowi *Oraa*. — Goncy z Madrytu donieśli o śmierci *Kabrera*, lecz to nie jest pewnem.

Niemcy. — Do *Mnichowa z Grecji* zaspokajające doszły nowiny. Handel ze wschodem coraz bardziej się ożywia; i jeszcze korzystniejszych spodziewają się widoków, skoro żegluga parowa będzie należycie zaprowadzoną. — Schwytano 2ch zbójców z bandy znanego *Szubri*; których ścięto po krótkim procesie.

Portugalja. — Zapewniają powszechnie, iż *Portugalja* bez pomocy obcego rządu nie zdoła umorzyć swojego krajowego długu. Musiano by zatem sprzedać albo wyspy *Azorskie* albo też *Maderę*. Głoszą nawet, że w tej mierze *Anglja* już weszła w kupno *Goa* znacznego punktu w *Jndjach* wschodnich. — Angielscy oficerowie, mający pretensje do *Portugałskiego*

rządu, zgromadzili się w tych dniach w Lisbonie pod naczelnictwem Pułkownika *Honor*. — Francuz *Mersje*, który rzucił się na Xcia *Ferdynanda* Małżonka Królowej *Donny Marji*, ma być śmiercią karany, chociaż chcą go u niewinnici, dowodząc że ma pomieszane zmysły.

Rozmaitości. — Rząd Belgicki wyznaczył nagrodę 30,000 franków za wynalazek nowego systematu na maszyny parowe czyli za ulepszenie dawnego przez zmniejszenie potrzeby opał. Termin trwa do 1go Kwietnia r. 1838. Osoby zagraniczne także są przypuszczane do konkursu. — Tunel Londyński już został przedłużony do 660 stóp, czyli o większą połowę szerokości rzeki, wynoszącej do 1,000 stóp. Cały Tunel mierzyć będzie 1,300 stóp wraz z zabudowaniami, potrzebnymi do ułatwienia przystępu. — Dwaj szybkobiegacze *Townsend* i *Berry* biegali w zakład z Londynu do Brigtou. Pierwszy wyszedł zwyciężcą i cała droga trwała tylko 7 godzin i 37 minut. — Kupiec win zamieszkały w Paryżu, chciał swoje ostatnie dni przepędzić w *Burgundji*; Żona jego nie chcąc się rzec uciech stolicy, w złości oderwała kantorek, i porwawszy pęk biletów kassowych, wrzuciła je w ogień. Tak więc cały majątek kupca uleciał dymem. Łagodna jego połowica chciała uciec zaraz po swoim czynie, lecz dościgniona, wydaną została wręce policji. — Za przykład zmian zasłych w *Egipcie*, przytoczmy następującą a negdotkę wziętą z najnowszego dzieła Kapitana *Skota*. Kupiec z *Lewanu* osiadły w *Kairze*, chcąc uczęstować swoich przyjaciół, wziętą szynkę z wieprza i dał upiec w muzułmańskiej piekarni, gdzie nie dozwalał żadnych trudności; lecz jeden z kundmanów przybywszy właśnie po odebranie sztuki bawolego mięsa, ujrzał tę zgrozę, a będąc surowym wykonawcą przepisów *Mahometa*, wznicił krzyk powszechny na piekarza, który też natychmiast został powołany do *Habiba Esfendego*, (pewna władza muniępalna w stolicy Egiptu). Tu się zaczęła inda-

gacja. „Tak, odpowiada oskarżony, widziałem tyle zmian w Egipcie, iż wcale nie myślałem, aby to był iaki występki. Czyż nie widzę codziennie muzułmańskich żołnierzy zupełnie tak odzianych jak Franków? (Chrześcjan). Czyż nie widzę Bejów noszących się jak Frankowie? Czyż nie widzę iak kobiety odsłaniaia swoje twarze przed Frankami? Czyż nie widzę iak nawet spiiiają wino Franków? Przy tylu więc zmianach nasuwających się mojemu oku, mógłżem pomysleć, aby to był występki piec frankowską wieprzowinę obok muzułmańskich potraw?“ Roztropny sędzia będąc przez to w niemialym ambarasie, wprawdzie przyznał, iż w odpowiedziach oskarżonego jest wiele prawdy, i że zły przykład najbardziej się przyczynia do obłąkania nieświadomych; wszakże oświadczył, że jest na to przełożonym, aby prawowierni mieszkańcy *Kairu* ściśle wykonywali przepisy koranu. *Wieprzowina* zawsze *wieprzowina* zostanie, a przykazania proroka koniecznie trzeba wypełniać. Przebiegły *Mola* uczynił jednak uwagę, że ogień czyści wszelkie rzeczy; przeto też uznano w obradzie, że inne potrawy znajdujące się w piecu nie ucierpiały z pary wieprzowiny! Oskarżonego zaraz uwolniono; a piekarz uradowany swoją wygraną, od owego czasu wielce się wzbogacił przez dozwolenie mieszania potraw muzułmańskich z innymi w jednym piecu. — W Pruskiem miasteczku *Dirkheim*, tancezna obywatelka *Dil* kończy teraz rok 105ty życia, utraciła wiele dzieci i tylko jej została córka mająca lat 65. Ta weteranka bardzo kochała dzieci, i teraz najmilszem jej jest zatrudnieniem robić lalki, które piastuje i przyśadza do swych piersi, niby je karmiąc iakby prawdziwe dziatki!

PRZYIEGHALI DO WARSZAWY.

Tarnowski Fel: Hra; Jastrzębski Polikarp Dzie: z Radomia, Ejsmond Leop: Dzie: z Kozłowa, Młocki Joa: Dzie: z Trzebnicy, Jezierska Marjan: Hrab: z Mińska, Komirowski Ub: z Budziszyna, Szamota Wa: Dzie: z Strachowki, Adelung Pułko: Saperów.

DONIESIENIA.

Z upoważnienia Kom. Rządu: Spraw Wewnętrz: Ducho: i Ośw: Publ., wzywa niniejszym chęć mających podjąć się roboty Szklarskiej na r. b. w Pałacu tejez Kommissji, stawić się na dzień 26 Lutego (10 Marca) na odbyć się mającą in minus publiczną licytacją przez deklaracje opieczetowane; ceny i arkie K. R. ułożyła, przejrzyć można każdego dnia u Rządcy Pałacu tejez. *J. Winnicki R. P. Nr 645/6.*

W dniu 1 Marca w godzinach przedpołudniowych w Giełdzie Banku Polskiego, lub w bliskości takowej, albo też wprzechodzie od Giełdy przez Targ za Żelazną Bramę i około Jatek rzeźniczych na ulicy Grybowską, zgubioną została **TABAKIERA** srebrna Tulskiej roboty, płaska, kanciasta, wewnątrz dobrze wyznaczana; kto ją odda pod Nr 2089 przy ulicy Inflanckiej, do właściciela domu, odbierze przyzwoitą nagrodę wartości srebra wyrównyującą.

Ponieważ ogłoszona w Kurjerze Warszawskim sprzedaż przez publiczną licytacją różnych Spuzów starych i do użycia niezdatnych, w Warszawskim Rządowym Aptecznym Magazynie w Sierakowskich Koszarach przy ulicy Konwiktorskiej eksystującym, wczasie oznaczonym do skutku nieprzyszła, przeto naznacza się nowy termin na dzień 7 Marca 23 Lutego r. b. o godzinie 10 z rana, gdzie życzący nabycia takowych w miejsce i czasie oznaczonym przybyć zechcą.

Osoba idąca z ulicy Piwnej w dniu 28 Lutego r. b. ulicą Senatorską do Teatru, zgubiła **WORECZEK** damski, w którym była **CHUSTKA** znaczona, **LORYNETKA**, mała ilość **PIENIĘDZY**, **KLUCZYKI**, i. t. d. Uczciwy znalazca raczy oddać do Drukarni Kurjera, za co jeżeli będzie żądał, odbierze stosowną nagrodę, prócz pieniędzy w woreczku będących.

Potrzebna jest Osoba uzdatniona do Gospodarstwa, opatrzona kaucją, a w braku tej świadectwami dobrymi, na **RZĄDCE DÓBR** do Ob. Kuliawskiego. Wiadomość u Rządcy Hotelu Wileńskiego.

KSIAZKA LEGITYMACYJNA i **SĘZBOWA** należąca do Tomasza Witkowskiego, w przechodzie przez ulicę Trębacką w d. 17 Stycz: r. b. zgubione zostały; uprasza o oddanie do Kawiarni w domu P. Baroka, a gdy znalazca żądać będzie nagrody, tę otrzyma.

PLAC na Skład Drzewa z Oficyną, Stajnią i Mostem do karunki z wisły odbudowanym, na Sołcu pod Nr 2956, jest do wynajęcia od 1 Kwietnia 1837 r. Informacja u Jakóba Karasz Pisarza tegoż Placu.

MIESZKANIE przy ulicy Miodowej i Podwał od Wielkiej nocy na pierwszym piątrze od Miodowej ulicy, 2 Salony, Pokoioów 7, Kuchnia, Piwnica, Staj-

nia i Wozownia; na dole także od Miodowej ulicy **SKLEP** obszerne, **POKOJ 4**, **KUCHNIA**, **PIWNICZA**, od Wielkiej Nocy do wynajęcia.

Dnia 1 b. m. o godzinie 2 po południu pod Zygmuntem, na rogu Zamku, zgubiono Książkę z rysunkami. Kto ją znalazł a odniósł do Zamku do P. Zaborlickiego, otrzyma znaczną nagrodę.

PIERWSZE PIATRO od frontu przy ulicy Długiej pod Nr 557, w Pałacu Potkańskich zwany, składające się z 5ciu Pokoi, Gabinetu, Spiżarni nowo wyrestaurowanej, z Górą, Drwalnią, Piwnicą, Stajnią i Wozownią lub też bez Stajni i Wozowni, przytem pomniejsze **MIESZKANIA** z wszelkimi wygodami, są do wynajęcia od Wielkiej Nocy. Wiadomość u Rządcy Pałacu.

W Ogrodzie Urnńm zwany, u niżej podpisanego, dostać można następujących szczegółów: Cebul kwiatowych holerderskich, kwitnących i rozkwitających, Nasion kwiatowych, warzywnych i pastewnych, Drzewek owocowych i olejnych, Krzaków i flanców do ozdoby klombów słuzących, Drzewek brzoskwiniowych w doniczkach konserwowanych przez zimę dla pewności w przyjęciu się, i przeszło 100 gatunków pięknie kwitnących GeorGIN, i znane z piękności Malasy, po cenie najpomniejszej dostać można.

Rudolf Ohm.

Intro u Rogaskiego przy ulicy Długiej pod Nr 550.
ŚNIADANIE: Mostki ciel: z roż; Zrazy zawijane z kaszą, Okoń z ziaia; Karp z sos; Karaś smażo; Pierogi z pieca ze śnie; Zupa grzyb; i Rosół. **KOLACJA:** Kotlety wofo: z serdel; Kwicozoły, Ryby etc.

Dziś **KWINTET** Jgn: Kubelki wykona z różnych sztuk i Oper wyiatki, grać oraz będzie najnowsze Walce Straussa i Lannera, w Kawiarni przy ulicy Długiej w Hotelu Polskim. Zacznie się o godzinie 6.

* * Dziś obok Poczty na rogu ulicy Trębackiej w domu P. Baroka, Panny Hessen i Krystof Hessen grać i spiewać będą. Zacznie się o godzinie 6.

* * Dziś wnowo założonej Kawiarni w Gmachu Teatralnym pod filarami, grać i spiewać będą Panny Hessen. Zacznie się o godzinie 6 w wieczor.

Dziś rano zimna stopni 2. Wczoraj w południe 0. **TEATR WIELKI.** Jutro, JPanna Karł przedstawia w kostiumach, z chórami sceny z Oper: *Tanbred*, *Purytanie* i *Norma*; daną oraz będzie Komedja *Syn narzeczona*. — Dla stałości JPani Kreszyni, dziś iej Koncert niebiedze danym; doniesiem gdy polepszenie zdrowia dozwoli tenże Koncert wykonać.